

Kulturnämndens ordförande Mona Kanaan överlämnade geväret till Kubas ambassadör under överinseende av kommunfullmäktiges vice ordförande Lars-Olov Lundkvist. Foto Rolf Waltersson.

Maceos gevär åter till Kuba

Tomas Widén

Lördagen den 25 april sken vårsolen ikapp med Kubas ambassadör Francisco Florentino då han i stadsmuseets gamla gevärsfaktori, mottog ett Winchestergevär som tillhört den legendariske kubanska slavättlingen och frihetskämpan Antonio Maceo, även kallad "Bronstitanen" i frihetskampen mot spanska kolonialmakten. När slaverna frigavs 1868 anslöt han sig till Kubas första befrielsekrig mot Spanien som också var en kamp mot slaveriet. Ett system som först två årtionden senare avskaffades.

Detta första befrielsekrig slutade med en uppgörelse 1878, men Maceo tillhörde en grupp kämpar som vägrade acceptera detta som de såg som ett svek för de principer man kämpat för.

När José Martí inledde det andra befrielsekriget 1895, var Maceo en av generalerna. Han stupade i strid 7 december 1896.

Bakgrunden till att hans Winchestergevär hamnade i Eskilstuna var den vänskap som uppstod mellan honom och svenske bergsingenjören Åke Sjögren. De arbetade åt samma företag i Costa Rica under fyra år. Maceo som vakt åt Sjögren under guldtransporter. När Maceo återvände till Kuba lämnade han geväret till Sjögren som vängåva och många år senare, 1979, donerade Sjögrens barnbarn Eva Wilson det till vapenmuséet i Eskilstuna. När det lades ner av säkerhetsskäl 2006 hamnade Maceos gevär tillsammans med tusentals andra vapen och vapendelar i Stadsmuseets förråd.

Men i maj 2014 kontaktades muséet av den i Havanna verksamme svenske fotografen Anders Rising, som nåtts av ryktet om att Maceos gevär skulle finnas i Eskilstuna. Det letades fram och kubanska ambassaden och stadsmuseet i Havanna kontaktades. Naturligtvis accepterade de med entusiasm erbjudandet om att få tillbaka frihetshjältens gevär.

Vid ceremonin den 25 april deltog förutom representanter för Kubas ambassad också Nicaraguas ambassadör och en grupp medlemmar i Svensk-Kubanska Föreningen i Eskilstuna som bjöd in av museet.

Kubas ambassadör Francisco Florentino och stadsmuseets chef Nils Mossberg höll tal, och Sussanne Nickel som arbetat med alla praktiska och formella problem höll ett inspirerat anförande om vägen fram till dagens överlämnande av Maceos Winchester. Som avslutning bjöd ambassaden och Cubanos por Cuba på mojito och välsmakande tilltugg och Xavier Castro sjöng kubanska kampsånger till eget gitarrackompanjemang.

Eskilstuna-Kuriren 27/4 citerade Kubas ambassadör: "Det här knyter banden mellan folken allt tätare!"